

Onderwerp

NOVI Groene Hart, *gemeenten acteer nu!*

Geacht college en raad,

Sinds 2014 werken Alphen, Gouda en Woerden samen om in het Groene Hart de economie te versterken en het gebied aantrekkelijker te maken voor recreatie en toerisme. AGW heeft een belangrijke rol gespeeld in het tot stand komen van de Regiodeal Bodemdaling. Ook is door AGW de ontwikkeling van een strategische agenda voor het Groene Hart in gang gezet. Dit heeft, naast vier concrete bouwstenen, de oproep aan gemeenten opgeleverd om met een eigen agenda voor het Groene Hart te komen. In het verleden is te vaak over en zonder gemeenten over de toekomst van dit gebied gesproken. Het Groene Hart is onlangs door het Rijk aangemerkt als NOVI-gebied. Het is nu dan ook het moment voor gemeenten om te acteren door vanuit de eigen doelstellingen een aanbod voor de realisering van opgaven in het Groene Hart te formuleren.

Aanleiding netwerksamenwerking AGW

AGW is een samenwerking zonder eigen organisatie en zonder eigen middelen. Iedere gemeente stelt € 50.000 handgeld beschikbaar en levert bestuurlijk en ambtelijk inzet. Met de toekenning van een subsidie 'Gebiedsgericht werken' van 1,5 miljoen euro, is de provincie Zuid-Holland sinds 2017 als partner aan AGW verbonden. Aanleiding voor de samenwerking tussen de AGW-steden vormen de conclusies uit een aantal rapporten, waaruit blijkt dat de Randstad zich na een crisis economisch beter herstelt dan het Groene Hart. De verklaring hiervoor is dat kansen voor economische groei in het Groene Hart onvoldoende worden benut, vanwege het ontbreken van een ruimtelijke en economische agenda. Tevens werd aan het Groene Hart geadviseerd bij het opstellen van deze agenda vooral uit te gaan van de eigen kracht en de ligging te benutten tussen de grote steden in de Randstad.

Concrete resultaten AGW

AGW is een netwerksamenwerking die tot concrete resultaten komt. Er wordt in drie samenwerkingstafels gewerkt aan inhoudelijke onderwerpen. Onderstaand geeft een bondig overzicht van waar deze tafels zich mee bezig houden en wat bereikt is.

Groene Hart werkt!

In 2019 is het platform Groene Hart werkt! verder uitgebouwd naar meer dan 500 deelnemers die allemaal met kennis, tijd en middelen een bijdrage leveren aan het doel: Groene Hart Circulair in

2050. Hiermee zijn er, naast een aantal gemeenten dat in losse projecten deelneemt, (formeel) 10 gemeenten die het platform ook bestuurlijk steunen.

Er is sprake van een toenemende aandacht voor de zogenaamde Human Capital-agenda, zowel bij de politiek als bij bedrijven. Platform Groene Hart Werkt! faciliteert dit onder andere door het ontwikkelen van themagerichte netwerken, zoals de Kaasacademie. Om een oplossing te bieden voor het toenemende tekort aan goed en ook juist opgeleide technici en installateurs, worden gesprekken gevoerd met brancheorganisaties als Techniek Nederland en de Otib. Zij willen “waterstofhubs” realiseren, o.a. in het Groene Hart. Het platform sluit aan bij dit soort initiatieven en speelt een verbindende rol richting lokale partijen. Ook is er aandacht voor het versterken van techniekonderwijs in brede zin. In Woerden wordt in dit kader een Technohub gerealiseerd. Dit is een initiatief van bedrijven (stichting Woerdens Techniek Talent), MBO Rijnland en de gemeente Woerden. Er zijn diverse circulaire pilots gestart en de ontwikkeling van een H2Onderwijs & Demonstratiebus is op gang gebracht.

De werkwijze van het platform, die feitelijk neerkomt op het organiseren van kansen die zich spontaan voordoen, is iets wat goed werkt. Van het één komt vaak het ander. Zo is vanuit een eerder georganiseerd kenniscafé over natuurvezels door twee samenwerkende drukkerijen uit Alphen aan den Rijn een nieuwe papiersoort, Veezel©, ontwikkeld, waarbij gebruik wordt gemaakt van bermgras van de N11.

Aangejaagd door de Regiodeal Bodemdaling neemt ook de interesse in de thema's bodem en water toe. In samenwerking met het platform zijn drie projecten ontstaan: Mycobase (ophoogmateriaal van groene restromen en schimmel), Circulaire watervoorziening (ondergrondse opslag van hemelwater in de tuinbouw) en project Bloemendaalpolder (onderwaterdrainage).

Bodemdaling en Infrastructuur

In 2018 besloten de gemeenten Alphen aan den Rijn, Gouda en Woerden, de provincies Zuid-Holland en Utrecht en drie waterschappen het voortouw te nemen bij de aanvraag van een regiodeal rondom bodemdaling Groene Hart. Dit heeft geresulteerd in de toekenning van € 10 miljoen aan het Groene Hart vanuit de regio-envelop van het Rijk. Met de toekenning van deze regiodeal is de problematiek van bodemdaling in het Groene Hart definitief op de Rijksagenda gekomen. Vanuit de regiodeal zijn inmiddels 24 projecten opgestart die zijn gericht op het ontwikkelen en toegankelijk maken van kennis over bodemdaling voor inwoners, ondernemers en overheden in het Groene Hart en daarbuiten, onder andere door te experimenteren in pilots en proeftuinen. Er wordt geëxperimenteerd in stad en op land, en in kennisontwikkeling. De projecten worden momenteel gemonitord om te zien welke bijdragen ze leveren aan het toekomstig handelingsperspectief.

Vanuit de tafel Bodemdaling en Infrastructuur wordt aangesloten op bestaande tafels, zoals het Platform Slappe Bodem en de tafel Verkeer en Vervoer binnen de samenwerking regio Midden-Holland. De snelfietsroutes in het Groene Hart zijn mede hierdoor goed belegd. Tevens heeft de tafel Bodemdaling en Infrastructuur de projecten gerealiseerd zoals living Lab Gouda 2.0 en Veenweiden in beweging.

Vrije tijd, Water en Groen

Het Groene Hart als toeristisch en recreatief gebied, zit in de lift. Inzet van de tafel is om zo hoog mogelijk te scoren op de ranglijst van bekendste recreatiegebieden in Nederland. Tijdens de looptijd van de tafel Vrije tijd, Water en Groen is het Groene Hart per saldo gestegen van een plek van ver beneden de top 20 tot plek 15 in 2019. De ambitie is om in de Top 10 te komen van de bekendste recreatiegebieden in Nederland.

Projecten die voortkomen en/of ondersteund worden vanuit de tafel zijn o.a. businesscase portals, Cheese Experience en Waterrecreatie Hollandsche IJssel. Het is van belang dat projecten die lopen ook goed geborgd zijn en blijven. Daarom wordt ingezet op lokale verankering. Daarnaast wordt er vanuit de tafel op gestuurd dat iedere aangesloten Groene Hart-gemeente de lokale marketing op orde heeft. Ook wordt samenwerking tussen ondernemers en gemeenten op thema's verder gestimuleerd (zoals Cheese Valley). Het 'Groene Hart van Holland' in woord en beeld uitgedragen op alle plaatsen die zich daarvoor lenen.

Bouwstenen voor een Groene Hart aanbod

Door de netwerksamenwerking AGW is de afgelopen periode met betrokkenheid van raadsleden, wethouders, burgemeesters, maatschappelijke partijen uit het Groene Hart en met ondersteuning van Bureau Birch gewerkt aan een Strategische agenda voor het Groene Hart. Dit traject is afgesloten met een webinar op 20 november jl. en heeft de volgende vier bouwstenen opgeleverd:

1. Ruimtelijke ontwikkeling als motor voor een landschap van hoge kwaliteit
2. Toekomstbestendig Leven in het Groene Hart
3. Toekomstbestendige Landbouw in het Groene Hart
4. Versterken Innovatiekracht van het MKB

NOVI Groene Hart, gemeenten acteer nu!

Het Groene Hart is door het Rijk aangemerkt als NOVI-gebied. Hiermee staan de bestuurlijke schijnwerpers vol op het Groene Hart. Dit biedt gemeenten de kans om vanuit de eigen doelstellingen en realisatiekracht invulling te geven aan opgaven van het Groene Hart. Met NOVI Groene Hart wil het Rijk samen met provincies, waterschappen én gemeenten als één overheid werken aan een gebiedsagenda voor het Groene Hart. Het Rijk wil hiermee vanuit de kernopgaven – tegengaan van bodemdaling en reductie van CO₂ – in een gewaardeerd landschap een extra impuls geven aan grote transitie en opgaven, zoals:

1. Klimaatadaptatie en energietransitie
2. Duurzaam economisch groeipotentieel
3. Sterke en gezonde steden en regio's
4. Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijke gebied

Om gemeenten bij NOVI Groene Hart goed in positie te brengen, is door de netwerksamenwerking AGW in samenwerking met het coördinatiebureau Platform Groene Hart het initiatief genomen om bottom-up lokale doelen te inventariseren en met de realisatiekracht als basis een aanbod van gemeenten in beeld te brengen. Om dit proces op gang te brengen zijn de burgemeesters Robbert-Jan van Duijn (Nieuwkoop), Joyce Langenacker (Ouder-Amstel), Theo Segers

Datum Blad
30 april 2021 4 van 4

(Molenlanden), Christiaan van der Kamp (Bodegraven), Pieter Verhoeve (Gouda) en Victor Molkenboer (Woerden) bereid gevonden om voor hun regio het initiatief te nemen voor het organiseren van gesprekken. Zij worden hierbij ondersteund door het bureau Partners + Pröpper. Op korte termijn zal uw gemeente hiervoor worden benaderd of is daar inmiddels al voor benaderd.

Mede namens mijn AGW-collega's Pieter Verhoeve en Victor Molkenboer nodig ik u uit om vanuit de eigen gemeentelijke doelstellingen mee te doen aan het NOVI Groene Hart-traject. U kunt hierbij de hiervoor genoemde vier bouwstenen voor een Groene Hart aanbod gebruiken als inspiratiebron.

In het vertrouwen u voldoende geïnformeerd te hebben,

Met vriendelijke groet,

Liesbeth Spies

Als bijlage treft u aan:

- Factbook Groene Hart en uitkomsten Webinar 201120
- Drie bouwstenen strategische agenda Groene Hart
- Vierde Bouwsteen Groene Hart Verstedelijking
- Brochure Groene Hart Werkt!